

**BULETINI PERIODIK I
PRAKTIKËS GJYQËSORE
PERIODIČNI BILTEN
SUDSKE PRAKSE**

REPUBLIKA E KOSOVËS – REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

**TETOR - DHJETOR
OKTOBAR-DECEMBAR**

2022

IV

**Buletini periodik i praktikës gjyqësore
të Gjykatës Kushtetuese**
(Tetor – Dhjetor 2022)

Buletini periodik i praktikës gjyqësore të Gjykatës Kushtetuese përmban përmbledhjen e aktgjyqimeve dhe aktvendimeve me rëndësi dhe interes të veçantë, të cilat janë publikuar nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata) gjatë periudhës së fundit tre (3) muajore.

Me qëllimin për ta bërë sa më të qartë për lexuesit natyrën e vendimeve të Gjykatës Kushtetuese, aktgjyqimet dhe aktvendimet janë klasifikuar sipas pretendimeve të bazuara në nenet specifike të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta).

Buletini periodik i praktikës gjyqësore është një dokument që publikohet në baza periodike dhe është përgatitur nga Sekretaria e Gjykatës vetëm për çështje informative.

Tekstet e plota të aktgjyqimeve dhe të aktvendimeve të përfshira në këtë Buletin janë publikuar në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës, dhe mund t'i gjeni të publikuara edhe në ueb-faqen e Gjykatës Kushtetuese: <https://www.gjk-ks.org/>

Për të pranuar Buletinin periodik të praktikës gjyqësore në postën tuaj elektronike, ju lutemi të regjistroheni në ueb-faqen e Gjykatës:

www.gjk-s.org/publication_category/buletini-periodik

Vërejtje: Kushdo që dëshiron të kopjojë, përkthejë apo shfrytëzojë për qëllime të tjera të gjitha ose një pjesë të informacioneve të përmbajtura në Buletin, duhet të kontaktojë Sekretarinë e Gjykatës Kushtetuese për udhëzime të mëtutjeshme.

**Periodični bilten sudske
prakse Ustavnog suda**
(Oktoibar-decembar 2022. godine)

Periodični bilten sudske prakse Ustavnog suda sadrži sažetke presuda i rešenja od posebnog značaja i interesa, koje je Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) objavio u poslednja tri (3) meseca.

Kako bi se čitaocima učinila što jasnijom priroda odluka Ustavnog suda, presude i rešenja su klasifikovani prema navodima zasnovanim na određenim članovima Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Periodični bilten sudske prakse je dokument koji se objavljuje periodično, a Sekretarijat suda ga priprema samo u informativne svrhe.

Kompletni tekstovi presuda i rešenja sadržanih u ovom Biltenu objavljeni su u Službenom listu Republike Kosovo, a mogu se naći i na internet stranici Ustavnog suda:

www.gjk-ks.org

Da biste primali Periodični bilten sudske prakse na svoju adresu elektronske pošte, molimo vas registrujte se na internet stranici Suda:

https://gjk-ks.org/sr/publication_category/periodicni-bilten/

Napomena: Svako ko želi da kopira, prevede ili za druge svrhe koristi sve ili deo informacija sadržanih u ovom Biltenu treba da kontaktira Sekretarijat Ustavnog suda za dalja uputstva.

"Perandori Justinian", nr. 44. 10 000 Prishtinë
Tel: +383 (0) 38 60 61 62
Mob: +383(0) 45 200 595; +383(0) 45 200 576
Fax: +383(0) 38 60 61 70
Email: gjkata.kushtetuese@gjk-ks.org
© Gjykata Kushtetuese 2022

Tabela e përmbajtjes / Pregled sadržaja

I - Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

I - Član 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

(i) Cenim i të drejtës për një "vendim të arsyetuar"

(i) Povreda prava na "obrazloženu odluku"

• Adresimi jo i plotë dhe i paqartë i fakteve vendimtare dhe kushteve ligjore lidhur me lejimin e shtyrjes së ekzekutimit të vendimeve të Ministrisë së Ekonomisë dhe Ambientit (në tekstin e mëtejshëm: MEA) dhe Zyrës së Rregullatorit për Energji (në tekstin e mëtejshëm: ZRRE), si dhe mungesa e përgjigjes specifike lidhur me pretendimin e parashtruesit të kërkesës lidhur me mungesën e legjitimitetit procedural të palës paditëse, përbën shkelje të së drejtës për "një vendim të arsyetuar", si garanci procedurale e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ): - *shkelje e të drejtave kushtetuese.*

• Nepotpuno i nejasno adresiranje odlučnih činjenica i pravnih uslova povodom dozvoljavanja odlaganja izvršenja odluka Ministarstva ekonomije i životne sredine (u daljem tekstu: MEŽS) i Regulatornog ureda za energiju (u daljem tekstu: RUE), kao i nedostatka konkretnog odgovora na navod podnosioca o nedostatku procesnog legitimiteta tužioca, predstavlja povredu prava na „obrazloženu odluku“, kao procesnu garanciju zagaranovanu članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP): - *povreda ustavnih prava.*

KI202/21, Parashtrues: "Kelkos Energy" sh.p.k, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës [ARJ.UZVP.Nr.74/21], i 28 korrikut 2021.....4

KI202/21, Podnosilac: "KelkosEnergy" d.o.o, Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova [ARJ.UZVP. br. 74/21] od 28. jula 2021. godine. 4

II - Neni 46 [Mbrotjtja e Pronës]

II - Član 46. [Zaštita imovine]

(i) E drejta në pronë dhe markat tregtare

(i) Pravo na imovinu i trgovačke marke

• Përkundër faktit që "e drejta në pronë" e përcaktuar në nenin 46 të Kushtetutës në ndërlidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, aplikohet lidhur me markat e regjistruara tregtare, kjo nuk përfshin ndalimin e importimit të mallrave të kompanisë tjetër, nëse të njëjtat përdorin "marka të mirënjohura" dhe nëse kanë qenë të tilla edhe para regjistrimit formal të markës tregtare. Gjithashtu, përdorimi i simboleve kombëtare nuk mund të përvetësohet duke u thirrur në regjistrimin e një marke tregtare që përmban simbol shtetëror: - *jo shkelje e të drejtave kushtetuese.*

• Uprkos činjenici da se „pravo na imovinu“, utvrđeno članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a, primenjuje u vezi sa registrovanim trgovačkim markama, to ne obuhvata zabranu uvoza robe drugom preduzeću, ako isto koristi „priznate marke“, i koje su bile takve i pre formalne registracije trgovačke marke. Takođe, korišćenje nacionalnih simbola ne može se prisvojiti pozivanjem na registraciju trgovačke marke koja sadrži državne simbole: - *nema povrede ustavnih prava.*

KI159/20 Parashtrues: ADOL sh.p.k., Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit Rev.nr. 29/19, të 1 korrikut 2020, të Gjykatës Supreme të Kosovës.....9

KI159/20, Podnosilac: ADOL d.o.o, Ocena ustavnosti presude Rev. br. 29/19 od 1. jula 2020. godine Vrhovnog suda Kosova.....9

III - Neni 3 [Barazia para Ligjit]

III - Član 3 [Jednakost pred Zakonom]

(i) Juridiksioni i Inspektoratit të Punës lidhur me marrëdhënien e punës

(i) Nadležnost Inspektorata o radu u vezi sa radnim odnosom

- Organet inspektuese, varësisht prej natyrës së funksioneve që ushtrojnë dhe statusit institucional të përcaktuar nga aktet që kanë themeluar ato, janë pjesë e pushtetit ekzekutiv dhe si të tilla, nuk mund të ushtrojnë funksione të natyrës gjyqësore. Inspektorati i Punës nuk ka kompetencë që të zgjidhë “kontestet e punës” apo ato që burojnë nga marrëdhënia e punës, mes të punësuarit dhe punëdhënësit, sepse bazuar në ligjet e aplikueshme, një kompetencë e tillë u takon qartësisht gjykatave të rregullta: - *jo shkelje e të drejtave kushtetuese.*
- Inspekcijski organi, u zavisnosti od prirode funkcija koje obavljaju i institucionalnog statusa utvrđenog aktima kojima su ustanovljeni, deo su izvršne vlasti i kao takvi ne mogu vršiti funkcije sudske prirode. Inspektorat rada nema nadležnost da rešava „radne sporove“ ili one koji proizilaze iz radnog odnosa između zaposlenog i poslodavca, jer na osnovu zakona na snazi, ta nadležnost očigledno pripada redovnim sudovima. - *nema povrede ustavnih prava.*

KO27/21, Parashtrues: Gjykata Supreme e Republikës së Kosovës, Vlerësim i kushtetutshmërisë së nenit 94 (Mbikëqyrja) të Ligjit Nr. 03/L-212 të Punës.....12

KO27/21, Podnosilac zahteva: Vrhovni sud Republike Kosovo, Ocena ustavnosti člana 94. (Nadzor) Zakona br. 03/L-212 o radu 12

IV- Neni 12 [Pushteti Lokal]

Neni 123 [Parimet e Përgjithshme]

Neni 124 [Organizimi dhe Funksionimi i Vetëqeverisjes Lokale]

IV- Član 12 [Lokalna Vlast]

Član 123 [Opšta načela]

Član 124 [Organizacija i funkcionisanje lokalne samouprave]

(i) Ndërhyrje në kompetencat vetanake dhe përgjegjësitë komunale

(i) Mešanje u sopstvene nadležnosti i odgovornosti opštine

- Përderisa kompetenca për përcaktimin e kriterëve dhe kushteve të përgjithshme që një institucion edukativ-arsimor ose paralele e ndarë duhet t'i plotësojë, i është përcaktuar Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës, vendimmarrja për themelimin e institucioneve të nivelit parauniversitar, i takon komunave: - *shkelje e kompetencave kushtetuese të komunave.*
- Dok je nadležnost za utvrđivanje opštih kriterijuma i uslova koje jedna edukativno-obrazovna institucija ili izdvojeno odeljenje mora da ispuni, određena Ministarstvu obrazovanja

**i nauke, odlučivanje o osnivanju institucija preduniverzitetskog nivoa, pripada opštinama:
- *povreda ustavnih nadležnosti opština.***

KO173/21, Parashtrues: Komuna e Kamenicës, Vlerësim i kushtetutshmërisë së neneve 3, 4, 5, 6, 7 dhe 9 të Udhëzimit Administrativ të Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës (MASH) nr. 104/2020 për “Kriteret dhe Procedurat e Themelimit dhe Pushimit të Veprimtarisë së Institucioneve të Arsimit Parauniversitar” 16
KO173/21, Podnosilac: Opština Kosovska Kamenica, Ocena ustavnosti članova 3, 4, 5, 6, 7 i 9 Administrativnog uputstva Ministarstva obrazovanja i nauke (MON) br. 104/2020 o “kriterijumima i procedure osnivanja i prestanak aktivnosti institucije preduniverzitetskog obrazovanja” 16

Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

Cenim i së drejtës për një "vendim të arsyetuar"

KI202/21, Parashtrues: "Kelkos Energy" sh.p.k, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës [ARJ.UZVP.Nr.74/21], i 28 korrikut 2021.

Adresimi jo i plotë dhe i paqartë i fakteve vendimtare dhe kushteve ligjore lidhur me lejimin e shtyrjes së ekzekutimit të vendimeve të Ministrisë së Ekonomisë dhe Ambientit (në tekstin e mëtejme: MEA) dhe Zyrës së Rregullatorit për Energji (në tekstin e mëtejme: ZRRE), si dhe mungesa e përgjigjes specifike lidhur me pretendimin e parashtruesit të kërkesës lidhur me mungesën e legjitimitetit procedural të palës paditëse përbën shkelje të së drejtës për "një vendim të arsyetuar", si garanci procedurale e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së: - shkelje e të drejtave kushtetuese.

Faktet

Rrethanat e rastit konkret ndërlidhen me vendimet e Ministrisë së Ekonomisë dhe Ambientit (MEA) dhe Zyrës së Rregullatorit të Energjisë (ZRRE), të cilat i kishin njohur të drejtën parashtruesit të kërkesës për zhvillim të veprimtarisë së prodhimit të energjisë elektrike të ripërtëritshme përmes hidrocentraleve, bazuar në ligjet: nr. 04/L-147 për Ujërat e Kosovës, nr.03/L-025 për Mbrojtjen e Mjedisit, nr. 05/L-084 për Rregullatorin e Energjisë dhe nr. 05/L-085 për Energjinë Elektrike. Megjithatë, një qytetar, përkatësisht, F.S., paraqiti padi në Gjykatën Themelore në Prishtinë, duke kontestuar ligjshmërinë e vendimeve të lartcekura dhe duke kërkuar edhe vendosjen e masës së përkohshme, përkatësisht, shtyrjen e ekzekutimit të vendimeve të lartcekura deri në vendosjen e çështjes në mënyrë meritore. Gjykata Themelore fillimisht kishte aprovuar propozimin e F.S., por Gjykata e Apelit, pas ankesës së MEA-së dhe ZRRE-së, kishte kthyer çështjen në rivendosje në Gjykatën Themelore. Kjo e fundit sërish kishte miratuar kërkesën e F.S., të cilit iu kishin bashkuar edhe dy qytetarë të

Çlan 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]

Povreda prava na "obrazloženu odluku"

KI202/21, Podnosilac: "KelkosEnergy" d.o.o, Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova [ARJ.UZVP. br. 74/21] od 28. jula 2021. godine.

Nepotpuno i nejasno adresiranje odlučnih činjenica i pravnih uslova povodom omogućavanja odlaganja izvršenja odluka Ministarstva ekonomije i životne sredine (u daljem tekstu: MEŽS) i Regulatornog ureda za energiju (u daljem tekstu: RUE), kao i nedostatka konkretnog odgovora na navod podnosioca o nedostatku procesnog legitimiteta tužioca, predstavlja povredu prava na „obrazloženu odluku“, kao procesnu garanciju zagaranovanu članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a: - povreda ustavnih prava .

Činjenice

Okolnosti konkretnog slučaja se odnose na odluke Ministarstva ekonomije i životne sredine (MEŽS) i Regulatornog ureda za energiju (RUE), kojima je podnosiocu zahteva priznato pravo da razvija delatnost proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora putem hidroelektrana na osnovu Zakona: br. 04/L-147 o vodama Kosova, br. 03/L-025 o zaštiti životne sredine, br. 05/L-084 o energetsom regulatoru i br. 05/L-085 o električnoj energiji. Međutim, jedan građanin, odnosno F.S., je podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini, kojom osporava zakonitost gore navedenih odluka i traži uvođenje privremene mere, odnosno odlaganje izvršenja gore navedenih odluka do meritornog odlučivanja slučaja. Osnovni sud je prvo usvojio predlog F.S.-a, ali je Apelacioni sud, nakon žalbe MEŽS-a i RUE-a, vratio slučaj Osnovnom sudu na preispitivanje. Poslednje navedeni je ponovo usvojio zahtev F.S.-a, kome su se pridružila još dva građanina, da se obustavi izvršenje osporenih odluka do meritornog rešavanja slučaja. Međutim, Apelacioni sud je ovog puta ukinuo odluku Osnovnog suda i odlučio u korist žalbe MEŽS-a i RUE-a, ukidajući relevantnu privremenu meru. Nakon

tjerë, për të pezulluar ekzekutimin e vendimeve të kontestuara deri në zgjidhjen meritorë të çështjes. Megjithatë, Gjykata e Apelit, kësaj radhe kishte prishur vendimin e Gjykatës Themelore dhe kishte vendosur në favor të ankesës së MEA-së dhe ZRRE-së, respektivisht, duke e shfuqizuar masën e përkohshme përkatëse. Pas kërkesës për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të vendimit gjyqësor në Gjykatën Supreme, kjo e fundit hodhi poshtë vendimin e Gjykatës së Apelit dhe la në fuqi vendimin e Gjykatës Themelore, duke kthyer në fuqi masën e përkohshme, përkatësisht pezullimin e vendimeve të kontestuara të MEA-së dhe ZRRE-së, deri në vendimmarrjen përfundimtare të gjykatave të rregullta përkitazi me ligjshmërinë e vendimeve të kontestuara. Para gjykatave të rregullta, në thelb, kontestuese ishin plotësimi i kritereve të neneve 10 (Pa titull), 22 (Pa titull) dhe 34 (Pa titull) të Ligjit Nr. 03/L-202 për Konfliktet Administrative, përkatësisht nëse (i) paditësi F.S. kishte legjitimitet aktiv për të kontestuar vendimet e MEA-së dhe ZRRE-së, përfshirë nëse i njëjti ishte afektuar drejtpërdrejtë nga këto vendime dhe për pasojë, varësisht nga ky konstatim, padia duhej hedhur poshtë ose jo; dhe nëse në rrethanat e rastit konkret, (ii) ekzekutimi i vendimit do t'i sillte paditësit F.S. dëm i cili vështirë do të riparohet dhe i njëjti nuk do të ishte në kundërshtim me interesin publik; si dhe (iii) shtyrja nuk do t'i sillte ndonjë dëm të madh palës kundërshtare, përkatësisht parashtruesit të kërkesës. Në shtjellimin e këtyre çështjeve, mendimi dhe arsyetimi i Gjykatës Themelore dhe Supreme dallonte substancialisht nga ai i Gjykatës së Apelit.

Ankesa e parashtruesit të kërkesës

Parashtruesi i kërkesës para Gjykatës pretendoi se i janë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me nenet 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 46 [Mbrotjtja e Pronës] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) dhe nenin 1 të Protokollit nr.1 (Mbrotjtja e pronës) të KEDNJ-së, mes tjerash, si rezultat i mungesës së vendimit të arsyetuar gjyqësor, në kundërshtim me garancitë procedurale të përcaktuara me nenin 31 të Kushtetutës dhe me nenin 6 të KEDNJ-së,

zahteva za vanredno preispitivanje sudske odluke u Vrhovnom sudu, poslednje navedeni je odbio odluku Apelacionog suda i ostavio na snazi rešenje Osnovnog suda, vraćajući na snagu privremenu meru, odnosno obustavu osporenih odluka MEŽS-a i RUE-a, do konačnog odlučivanja redovnih sudova o zakonitosti osporenih odluka. Pred redovnim sudovima je, u suštini, bilo sporno ispunjenost uslova iz člana 10 (bez naslova), 22 (bez naslova) i 34 (bez naslova) Zakona br. 03/L-202 o upravnim sporovima, odnosno da li je (i) tužilac F.S. imao aktivnu legitimaciju da ospori odluke MEŽS-a i RUE-u, uključujući i to da li su na istog direktno uticale ove odluke, i shodno tome, u zavisnosti od ovog nalaza, tužbu je trebalo odbiti ili ne; i da li bi u okolnostima konkretnog slučaja, (ii) izvršenje odluke nanelo tužiocu F.S. štetu koja bi bila teško popravljiva i ista ne bi bila u suprotnosti sa javnim interesom; i (iii) odlaganje ne bi nanelo veliku štetu suprotnoj strani, odnosno podnosiocu zahteva. U razradi ovih pitanja, mišljenje i obrazloženje Osnovnog suda i Vrhovnog suda su se bitno razlikovali od mišljenja Apelacionog suda.

Žalba podnosioca zahteva

Podnosilac zahteva je pred Sudom navodio da su mu povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) EKLJP-a, između ostalog, i zbog nedostatka obrazložene sudske odluke, u suprotnosti sa procesnim garancijama definisanim članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a, posebno u postupku koji je sproveden u Vrhovnom sudu.

Nalazi Suda

Ocenjujući navode podnosioca zahteva, Sud je razradio opšta načela svoje sudske prakse i one Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) u vezi sa obrazloženjem sudske odluke, a zatim je iste primenio na okolnosti konkretnog slučaja. U tom smislu, Sud je zaključio da Vrhovni sud, mimo opisa zakonskih odredbi, nije dao dovoljno obrazloženja u vezi sa uslovima koji moraju biti ispunjeni da bi se

sidomos në procedurën e zhvilluar në Gjykatën Supreme.

Gjetjet e Gjykatës

Në vlerësimin e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata shtjelloi parimet e përgjithshme të praktikës së saj gjyqësore dhe të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) përkitazi me arsyetimin e vendimeve gjyqësore dhe më pas aplikoi të njëjtat në rrethanat e rastit konkret. Në këtë aspekt, Gjykata konstatoi që, Gjykata Supreme, përtej përshkrimit të dispozitave ligjore, nuk kishte dhënë arsyetim të mjaftueshëm përkitazi me kriteret që duhet të plotësohen për të vendosur për pezullimin e vendimeve të MEA-së dhe ZRRE-së dhe as nuk kishte shqyrtuar nëse pala paditëse kishte legjitimitet procedural, siç kërkohet me dispozitat përkatëse të Ligjit për Konfliktet Administrative. Për më tepër dhe përkundër faktit që mungesa e trajtimit të këtyre dispozitave të Ligjit për Konfliktet Administrative ishte ngritur në mënyrë të vazhdueshme nëpër instanca gjyqësore, përmes ankesave përkatëse nga parashtruesi i kërkesës, Gjykata Supreme thjeshtë kishte miratuar qëndrimin e Gjykatës Themelore, duke mos adresuar asnjë nga argumentet e parashtruesit të kërkesës. Më konkretisht, Gjykata duke dhënë një vlerësim të tërësishëm të rrethanave të rastit konkret, konstatoi se, Aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme nuk ka adresuar plotësisht dhe në mënyrë të qartë (i) faktet vendimtare dhe kushtet ligjore lidhur me lejimin e shtyrjes së ekzekutimit të vendimeve të MEA-së dhe ZRRE-së; si dhe (ii) nuk ka dhënë përgjigje specifike në pretendimin e parashtruesit të kërkesës lidhur me mungesën e legjitimitetit procedural të palës paditëse. Të dy këto aspekte, reflektojnë pretendime thelbësore dhe përcaktuese të parashtruesit të kërkesës, të cilat, bazuar në praktikën gjyqësore të Gjykatës dhe GJEDNJ-së, duhet që domosdoshmërisht të adresohen dhe arsyetohen nga gjykatat, në mënyrë që të respektohen garancitë procedurale të përcaktuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së. Për më tepër, në mënyrë të ngjashme dhe bazuar në të njëjtat parime, Gjykata kishte vendosur në rastin KI75/21. Në

odluçilo o obustavi odluka MEŽS-a i RUE-a, niti je razmotrio da li tužilac ima procesni legitimitet, kako to nalažu relevantne odredbe Zakona o upravnim sporovima. Pored toga, i uprkos činjenici da je nedostatak razmatranja ovih odredbi Zakona o upravnim sporovima kontinuirano istican u sudskim instancama kroz relevantne žalbe podnosioca zahteva, Vrhovni sud je jednostavno uvažio stav Osnovnog suda, ne rešavajući nijedan argument podnosioca zahteva.

Tačnije, Sud je, dajući sveobuhvatnu ocenu okolnostima konkretnog slučaja, utvrdio da osporena presuda Vrhovnog suda nije u potpunosti i jasno razradila (i) odlučne činjenice i pravne uslove u vezi sa omogućavanjem odlaganja izvršenja odluka MEŽS-a i RUE-a; i (ii) nije dala konkretan odgovor na navod podnosioca zahteva u vezi sa nedostatkom procesnog legitimiteta tužioca. Oba ova aspekta odražavaju suštinske i odlučne navode podnosioca zahteva, koji, na osnovu sudske prakse Suda i ESLJP-a, nužno moraju biti razrađeni i obrazloženi od strane sudova kako bi se poštovale procesne garancije definisane u članu 31. Ustava u vezi sa članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima. Pored toga, na sličan način i zasnovano na istim načelima, Sud je odlučio u slučaju KI75/21. U ova dva slučaja, KI75/21 i KI202/21, Sud je istakao važnost da uvođenje privremene mere, odnosno obustave izvršenja odluka do meritornog odlučivanja slučaja, mora biti razumno, srazmerno i zasnovano na detaljnom obrazloženju ispunjenosti uslova definisanih u ovom kontekstu u relevantnim odredbama Zakona o upravnim sporovima.

Sud je istakao da je njegova presuda doneta samo u vezi sa postupkom za obustavu osporenih odluka MEŽS-a i RUE-a pred redovnim sudovima dok poslednje navedeni ne odluče o meritumu tužbe. Pitanje zakonitosti osporenih odluka MEŽS-a i RUE-a se razmatra pred redovnim sudovima i presuda Suda u ovom slučaju ni na koji način ne prejudicira njihovo odlučivanje u vezi sa tužbom protiv osporenih odluka MEŽS-a i RUE-a.

Zaključak

të dy këto raste, KI75/21 dhe KI202/21, respektivisht, Gjykata ka theksuar rëndësinë që vendosja e masave të përkohshme, përkatësisht pezullimi i ekzekutimit të vendimeve deri në zgjidhjen meritorë të çështjeve, duhet të jetë e arsyeshme, proporcionale dhe e bazuar në arsyetim të detajuar të plotësimin të kriterëve të përcaktuara në këtë kontekst në dispozitat respektive të Ligjit për Konfliktet Administrative.

Gjykata theksoi se, Aktgjykimi i saj është nxjerrë vetëm përkitazi me procedurën për pezullimin e vendimeve të kontestuara të MEA-së dhe ZRRE-së para gjykatave të rregullta, derisa këto të fundit të vendosin lidhur me meritat e padisë. Çështja e ligjshmërisë së vendimeve të kontestuara të MEA-së dhe ZRRE-së është në shqyrtim para gjykatave të rregullta dhe Aktgjykimi i Gjykatës në këtë rast në asnjë mënyrë nuk paragjykon vendimmarrjen e tyre përkitazi me padinë ndaj vendimeve të kontestuara të MEA-së dhe ZRRE-së.

Përfundimi

Përfundimisht, bazuar edhe në sqarimet e dhëna në Aktgjykimin e publikuar, Gjykata konstatoi se Aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme [ARJ.UZVP.Nr.74/21], i 28 korrikut 2021, është nxjerrë në kundërshtim me garancitë procedurale të përcaktuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, për shkak të mungesës së vendimit të arsyetuar gjyqësor, duke e kthyer çështjen për rishqyrtim në Gjykatën Supreme.

Konačno, na osnovu pojašnjenja datih u objavljenoj presudi, Sud je zaključio da je osporena presuda Vrhovnog suda [ARJ.UZVP. br. 74/21] od 28. jula 2021. godine doneta u suprotnosti sa procesnim garancijama utvrđenim članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, zbog nedostatka obrazložene sudske odluke, vraćajući slučaj na preispitivanje Vrhovnom sudu.

Neni 46 [Mbrojtja e Pronës]	Član 46. [Zaštita imovine]
<p><i>E drejta në pronë dhe markat tregtare</i></p> <p><i>KI159/20, Parashtrues: ADOL sh.p.k., Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 29/19, të 1 korrikut 2020</i></p> <p>Përkundër faktit që “e drejta në pronë” e përcaktuar në nenin 46 të Kushtetutës në ndërlidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, aplikohet lidhur me markat e regjistruara tregtare, kjo nuk përfshin ndalimin e importimit të mallrave të kompanisë tjetër,</p>	<p><i>Pravo na imovinu i trgovačke marke</i></p> <p><i>KI159/20, Podnosilac: ADOL d.o.o, Ocena ustavnosti presude Rev. br. 29/19 od 1. jula 2020. godine Vrhovnog suda Kosova</i></p> <p>Uprkos činjenici da se „pravo na imovinu“, utvrđeno članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a, primenjuje u vezi sa registrovanim trgovač-</p>

nëse të njëjtat përdorin “marka të mirënjohura” nëse kanë qenë të tilla edhe para regjistrimit formal të markës tregtare. Gjithashtu, përdorimi i simboleve kombëtare, nuk mund të përveçsohet duke u thirrur në regjistrimin e një marke tregtare që përmban simbol shtetëror: - *jo shkelje e të drejtave kushtetuese.*

Faktet

Rrethanat e rastit konkret ndërlidhen me regjistrimin e markës tregtare “GJERGJ KASTRIOTI SKENDERBEU”, nga ana e parashtruesit të kërkesës tek Agjencia për Pronësi Industriale (në tekstin e mëtejme: API). Për shkak të ngjashmërive me disa produkte të importuara nga kompania “ELKOS” dhe përdorimin e të njëjtës markë tregtare nga kjo e fundit, parashtruesi i kërkesës kishte paraqitur padi, si dhe kërkesë për masë të përkohshme në Gjykatën Themelore, duke pretenduar cenim të së drejtës në markë tregtare të parashtruesit të kërkesës. Në procedurat gjyqësore, padia e parashtruesit të kërkesës ishte refuzuar si e pabazuar sepse Gjykata Themelore, Gjykata e Apelit dhe ajo Supreme, vlerësuan ndër tjerash, se bazuar në Ligjin për Markat Tregtare dhe Konventën e Parisit për Mbrojtjen e Pronësisë Industriale, marka tregtare e përdorur nga kompania tjetër, është “markë e mirënjohur” dhe e cila gjithashtu përmban “simbole shtetërore”, të cilat nuk mund të përveçsohen nga një palë dhe përdorimi i tyre t’iu ndalohet palëve tjera.

Ankesa e parashtruesit të kërkesës

Parashtruesi i kërkesës pretendoi para Gjykatës se, gjykatat e rregullta kanë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 46 të Kushtetutës në ndërlidhje me nenin 1 (Mbrojtja e Pronës) të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së dhe me nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës në ndërlidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, duke argumentuar, ndër tjerash, se ai ka regjistruar markën tregtare tek API dhe si pasojë, bazuar në Ligjin për Markat Tregtare, atij i takojnë të gjitha të drejtat ligjore lidhur me të, duke pretenduar gjithashtu që vetëm API është

kim markama, to ne obuhvata zabranu uvoza robe drugom preduzeću, ako isto koristi „priznate marke“, i koje su bile takve i pre formalne registracije trgovačke marke. Takođe, korišćenje nacionalnih simbola ne može se prisvojiti pozivanjem na registraciju trgovačke marke koja sadrži državne simbole: - nema povreda ustavnih prava.

Činjenice

Okolnosti konkretnog slučaja se odnose na registraciju trgovačke marke „GJERGJ KASTRIOTI SKENDERBEU“ od strane podnosioca zahteva u Agenciji za industrijsku svojinu (u daljem tekstu: AIS). Zbog sličnosti sa nekim proizvodima koje uvozi preduzeće „ELKOS“ i korišćenja iste trgovačke marke od strane poslednje navedenog, podnosilac zahteva je podneo tužbu i zahtev za određivanje privremene mere Osnovnom sudu, navodeći povredu prava na trgovačku marku podnosioca zahteva. U sudskom postupku, tužba podnosioca zahteva je odbijena kao neosnovana, jer su Osnovni sud, Apelacioni sud i Vrhovni sud ocenili, između ostalog, da je na osnovu Zakona o trgovačkim markama i Pariske konvencije za zaštitu industrijske svojine, trgovačka marka koju koristi drugo preduzeće „priznata marka“ i sadrži i „državne simbole“, koje jedna strana ne može da prisvoji i njihovo korišćenje je zabranjeno drugim licima.

Žalba podnosioca zahteva

Podnosilac zahteva je pred Sudom navodio da su mu redovni sudovi povredili prava zagarantovana članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. (Zaštita imovine) Protokola br. 1. EKLJP-a i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, tvrdeći, između ostalog, da je trgovačku marku registrovao kod AIS-a, i shodno tome, na osnovu Zakona o trgovačkim markama, ima sva zakonska prava u vezi sa tim, navodeći da je samo

kompetente të marr vendimin për të refuzuar aplikimin për regjistrim dhe/ose shpalljen e markës së regjistruar tregtare si të pavlefshme.

Gjetjet e Gjykatës

Në vlerësimin e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata fillimisht shtjelloi parimet e përgjithshme të praktikës së saj gjyqësore dhe asaj të GJEDNJ-së përkitazi me të drejtën në pronë dhe pastaj aplikoi të njëjtat në rastin konkret. Lidhur me këtë, Gjykata konstatoi se “e drejta në pronë” e përcaktuar në nenin 46 të Kushtetutës në ndërlidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, aplikohet lidhur me markat e regjistruara tregtare. Në këtë kontekst, Gjykata bazuar në praktikën e lartcekur gjyqësore, së pari analizoi nëse në rastin konkret ka pasur “ndërrhyrje” në të drejtën e tij “në pronë” dhe nëse vlerësimi i gjykatave të rregullta në këtë aspekt ka qenë arbitrar. Lidhur me këtë, Gjykata vlerësoi se gjykatat e rregullta iu referuan dy kategorive të arsytetimeve mbi bazën e ligjeve të aplikueshme, për të refuzuar padinë e parashtruesit të kërkesës, përkatësisht (a) markave të mirënjohura; dhe (b) përdorimit të simboleve kombëtare.

Gjykata, në analizimin e arsytetimeve të gjykatave të rregullta, gjeti se këto të fundit, në esencë, kanë zbatuar, mes tjerash, dispozitat përkatëse të Ligjit për Marka Tregtare dhe dispozitat relevante të instrumenteve ndërkombëtare dhe të cilat specifikisht rregullojnë çështjen e “markave të mirënjohura” dhe me këtë rast, kanë konstatuar se parashtruesi i kërkesës nuk mund të ndalojë importimin e mallrave të kompanisë tjetër, meqenëse ato janë “marka të mirënjohura” dhe ishin të tilla edhe para regjistrimit formal të markës tregtare nga parashtruesi i kërkesës në API. Për më tepër dhe sa i përket përdorimit të simboleve kombëtare, Gjykata vlerësoi se gjykatat e rregullta, duke zbatuar dispozitat relevante të instrumenteve ndërkombëtare dhe të cilat specifikisht rregullojnë çështjen e simboleve kombëtare dhe shtetërore, kishin theksuar se që të dy kompanitë përdorin në produktet e tyre elemente të flamurit dhe të stemës kombëtare të Republikës së Shqipërisë, dhe se ky fakt përbën një karakteristikë përmes

AIS nadležan da donese odluku o odbijanju prijave za registraciju i/ili proglašenje registrovane trgovačke marke nevažećom.

Nalazi Suda

Ocenjujući navode podnosioca zahteva, Sud je prvo razradio opšta načela svoje sudske prakse i načela ESLJP-a u pogledu prava na imovinu, a zatim ih je primenio na konkretan slučaj. S tim u vezi, Sud je utvrdio da se „pravo na imovinu“ definišano članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a, primenjuje na registrovane trgovačke marke. U tom smislu, Sud je, na osnovu gore navedene sudske prakse, prvo analizirao da li je u konkretnom slučaju došlo do „uplitanja“ u njegovo pravo na „imovinu“ i da li je ocena redovnih sudova u vezi s tim bila proizvoljna. S tim u vezi, Sud je ocenio da su se redovni sudovi pozvali na dve kategorije obrazloženja na osnovu važećih zakona da odbiju tužbu podnosioca zahteva, odnosno na (a) priznatu marku; i (b) korišćenje državnih simbola.

Sud je, analizirajući obrazloženje redovnih sudova, utvrdio da su poslednje navedeni, u suštini, primenili, između ostalog, relevantne odredbe Zakona o trgovačkim markama i relevantne odredbe međunarodnih instrumenata i koje posebno regulišu pitanje „priznatih trgovačkih markara“, te su u tom slučaju utvrdili da podnosilac zahteva ne može zabraniti uvoz robe drugog preduzeća, budući da se radi o „priznatim markama“, a to su bile i pre formalne registracije trgovačke marke od strane podnosioca zahteva u AIS-u. Pored toga i u pogledu upotrebe državnih simbola, Sud je ocenio da su redovni sudovi, primenjujući relevantne odredbe međunarodnih instrumenata, a koji posebno regulišu pitanje nacionalnih i državnih simbola, istakli da dva preduzeća u svojim proizvodima koriste elemente zastave i državnog grba Republike Albanije i da ova činjenica predstavlja karakteristikiju kojom je nemoguće da podnosilac

së cilës i pamundësohet përvetësimi i këtij simboli si markë tregtare nga parashtruesi i kërkesës dhe që në rrethana të rastit konkret, kjo nënkupton që palës tjetër nuk mund t'i ndalohej përdorimi i kësaj shenje.

Përfundimi

Për rrjedhojë dhe bazuar në sqarimet e dhëna në Aktgjykimin e publikuar, Gjykata konstatoi se Aktgjykimi i kontestuar [Rev. nr. 29/19] i 1 korrikut 2020 i Gjykatës Supreme, nuk është nxjerrë në shkelje të nenit 46 (Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës në ndërlidhje me nenin 1 (Mbrojtja e pronës) të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.

Neni 3 [Barazia para Ligjit]

Juridiksioni i Inspektoratit të Punës lidhur me marrëdhënien e punës

KO27/21, Parashtrues: Gjykata Supreme e Republikës së Kosovës, Vlerësim i kushtetutshmërisë së nenit 94 (Mbikëqyrja) të Ligjit Nr. 03/L-212 të Punës

Organet inspektuese, varësisht prej natyrës së funksioneve që ushtrojnë dhe statusit institucional të përcaktuar nga aktet që kanë themeluar ato, janë pjesë e pushtetit ekzekutiv dhe si të tilla nuk mund të ushtrojnë funksione të natyrës gjyqësore. Inspektorati i Punës nuk ka kompetencë që të zgjidhë “kontestet e punës” apo ato që burojnë nga marrëdhënia e punës mes të punësuarit dhe punëdhënësit, sepse bazuar në ligjet e aplikueshme, një kompetencë e tillë u takon qartësisht gjykatave të rregullta: - *jo shkelje e të drejtave kushtetuese.*

Faktet

Rrethanat e rastit konkret ndërlidhen me kërkesën e ngritur në Gjykatën Kushtetuese nga ana e Gjykatës Supreme, për vlerësimin e kushtetutshmërisë së nenit 94 (Mbikëqyrja) të Ligjit të Punës, i cili, ndër të tjera, përcakton që mbikëqyrjen e zbatimit të dispozitave që rregullojnë marrëdhënien e punës e bën Inspektorati i Punës. Gjykata Supreme kishte një rast

zahteva prisvoji ovaj simbol kao trgovačku marku, te da u okolnostima konkretnog slučaja to znači da drugoj strani ne može biti zabranjeno da koristi taj znak.

Zaključak

Shodno tome i na osnovu objašnjenja datih u objavljenoj presudi, Sud je utvrdio da osporena presuda [Rev. br. 29/19] od 1. jula 2020. godine Vrhovnog suda nije doneta uz povredu člana 46. (Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 1. (Zaštita imovine) Protokola br. 1 EKLJP-a.

Član 3 [Jednakost pred Zakonom]

Nadležnost Inspektorata o radu u vezi sa radnim odnosom

KO27/21, Podnosilac: Vrhovni sud Republike Kosovo, Ocena ustavnosti člana 94. (Nadzor) Zakona br. 03/L-212 o radu

Inspeksijski organi, u zavisnosti od prirode funkcija koje obavljaju i institucionalnog statusa utvrđenog aktima kojima su ustanovljeni, deo su izvršne vlasti i kao takvi ne mogu vršiti funkcije sudske prirode. Inspektorat rada nema nadležnost da rešava „radne sporove“ ili one koji proizilaze iz radnog odnosa između zaposlenog i poslodavca, jer na osnovu zakona na snazi, ta nadležnost očigledno pripada redovnim sudovima. - *nema povreda ustavnih prava.*

Činjenice

Okolnosti konkretnog slučaja se odnose na zahtev koji je Ustavnom sudu podneo Vrhovni sud za ocenu ustavnosti člana 94. (Nadzor) Zakona o radu, kojim je, između ostalog, utvrđeno da nadzor nad sprovođenjem odredaba koje regulišu radni odnos vrši Inspektorata rada. Vrhovni sud je imao pred sobom slučaj u vezi sa konkursum za radno mesto „vaspitač“ u školi u

para saj që ndërli dhej me një konkurs pune për pozitën “Edukatore” në një shkollë në Komunën e Gjilanit, me ç’rast njëra nga kandidatet në këtë konkurs kishte paraqitur ankesë në Drejtorinë Komunale për Arsim në Gjilan, duke pretenduar parregullsi në këtë konkurs. Pas refuzimit të ankesës nga Drejtoria Komunale për Arsim, kandidatja kishte ushtruar, në mënyrë paralele, mjetet juridike dhe atë: (i) ankesë para Inspektoratit të Punës, me ç’rast Inspektorati kishte urdhëruar anulimin e konkursit në fjalë; si dhe (ii) padi në Gjykatën Themelore në Gjilan, e cila kishte refuzuar padinë dhe kishte konfirmuar vendimet e organeve të Komunës së Gjilanit. Si pasojë, ankuesja kishte ushtruar revizion në Gjykatën Supreme. Kjo e fundit pezulloi procedurën vendimmarrëse lidhur me rastin para saj, duke referuar çështjen në Gjykatën Kushtetuese, për vlerësimin e përputhshmërisë së nenit 94 të Ligjit të Punës me dispozitat e caktuara kushtetuese.

Ankesa e parashtruesit të kërkesës

Më saktësisht, Gjykata Supreme, para Gjykatës pretendoi se neni 94 i Ligjit të Punës nuk është në përputhshmëri me nenet 3 [Barazia para Ligjit], 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimin të Profesionit] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, pasi i njëjti, mes tjerash, cenon parimin e sigurisë juridike dhe të rendit juridik të Republikës së Kosovës, pasi mundëson procedura paralele lidhur me kontestet e punës para Inspektoratit të Punës dhe para gjykatave të rregullta lidhur me të njëjtën çështje, duke rezultuar kështu në vendime paralele dhe ndërhyrje të Inspektoratit të Punës në kompetenca gjyqësore, në kundërshtim me sigurinë juridike dhe rendin kushtetues të Republikës së Kosovës.

Gjetjet e Gjykatës

Bazuar në esencën e pretendimeve të ngritura, Gjykata vlerësoi fillimisht nëse në rrethanat e rastit konkret ndërhyrja e Inspektoratit të Punës në kompetenca të gjyqësorit ishte rezultat i papajtueshmërisë së normës së Ligjit të Punës me Kushtetutën apo rezultat i mënyrës

opštini Gnjilane, gde je jedan od kandidata na ovom konkursu uložio žalbu Opštinskoj direkciji za obrazovanje u Gnjilane, navodeći nepravilnosti u ovom konkursu. Nakon što je Opštinska direkcija za obrazovanje odbila žalbu, kandidat je uporedo koristio pravna sredstva, i to (i) žalbu Inspektoratu rada, u kom slučaju je Inspektorat rada naložio poništenje predmetnog konkursa, kao i (ii) tužbu Osnovnom sudu u Gnjilanu, koji je odbio tužbu i potvrdio odluke organa opštine Gnjilane. Kao rezultat toga, podnosilac žalbe je podneo reviziju Vrhovnom sudu. Poslednje navedeni je obustavio postupak odlučivanja u predmetu koji je pred njim, ustupajući predmet Ustavnom sudu radi ocene usaglašenosti člana 94. Zakona o radu sa pojeđinim ustavnim odredbama.

Žalba podnosioca zahteva

Tačnije, Vrhovni sud je pred Sudom tvrdio da član 94. Zakona o radu nije kompatibilan sa članovima 3. [Jednakost pred zakonom], 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava, jer isti, između ostalog, krši načeo pravne sigurnosti i pravnog poretka Republike Kosovo, jer omogućava paralelne postupke u vezi sa radnim sporovima pred Inspektoratom rada i pred redovnim sudovima u vezi sa istim pitanjem, što do vodi do paralelnih odluka i uplitanja Inspektorata rada u sudska ovlašćenja u suprotnosti sa pravnom sigurnošću i ustavnim poretkom Republike Kosovo.

Zaključak

Na osnovu suštine iznetih navoda, Sud je prvo ocenio da li je, u okolnostima konkretnog slučaja, uplitanje Inspektorata rada u ovlašćenja pravosuđa bila rezultat neusklađenosti norme Zakona o radu sa Ustavom ili rezultat načina tumačenja i primene predmetne norme od strane Inspektorata rada, ali i redovnih sudova. U ovoj perspektivi, Sud se prvo pozvao na sadržinu člana 94. Zakona o radu, kojim

së interpretimit dhe zbatimit të normës në fjalë nga Inspektorati i Punës, por edhe nga gjykatat e rregullta. Në këtë këndvështrim, Gjykata iu referua fillimisht përmbajtjes së nenit 94 të Ligjit të Punës i cili përcakton që mbikëqyrjen e zbatimit të dispozitave të Ligjit të Punës të cilat e rregullojnë marrëdhënien e punës, sigurinë dhe mbrojtjen në punë e bën Inspektorati i Punës në bazë të Ligjit për Inspektoratin e Punës dhe Ligjit për Siguri në Punë. Në këtë kontekst, Gjykata saktësoi që, bazuar në Ligjin e Punës dhe atë të Inspektoratit, është plotësisht i qartë fushëveprimi i kompetencës së Inspektoratit të Punës, i cili si trup inspektues dhe mekanizëm i pushtetit ekzekutiv, mbikëqyrë zbatimin e dispozitave të Ligjit të Punës të cilat e rregullojnë marrëdhënien e punës ndërmjet të punësuarit dhe punëdhënësit dhe mbikëqyrë zbatimin e Ligjit për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë, në kuadër të fushëveprimit që përcakton Ligji për Inspektoratin: (i) zbatimin e masave ndëshkuese (gjobave) në rast të konstatimit të parregullsive nga ana e punëdhënësit; si dhe (ii) raportimin e këtyre parregullsive në ministrinë përkatëse ose tek ndonjë autoritetet tjetër kompetent. Inspektorati i Punës nuk ka asnjë kompetencë që të zgjidhë “kontestet e punës” apo ato që burojnë nga marrëdhënia e punës, mes të punësuarit dhe punëdhënësit, sepse bazuar në ligjet e aplikueshme, një kompetencë e tillë u takon qartësisht gjykatave të rregullta.

Në këtë aspekt, Gjykata ritheksoi se për dallim nga Inspektorati i Punës, Ligji i Punës e përcakton gjyqësorin si të vetmin autoritet përgjegjës në Republikën e Kosovës që i zgjidhë “kontestet e punës” nga e drejta e punës, në mes të punësuarit dhe punëdhënësit. Gjykata po ashtu analizoi përmbajtjen e nenit 78 (Mbrojtja e të drejtave për të punësuarit) të Ligjit të Punës, që përcakton procedurat ankimore brenda punëdhënësit dhe nenin 79 (Mbrojtja e të punësuarit në Gjykatë) të Ligjit të Punës, që garanton të drejtën që çdo i punësuar i cili konsideron se vendimi i punëdhënësit ka shkelur të drejtat e tij ose nuk merr përgjigje nga punëdhënësi, të iniciojë kontest pune në Gjykatën kompetente. Gjykata theksoi se, funksionet gjyqësore mund t'i ushtrojnë vetëm gjykatat, sipas parimeve të përcaktuara me

je propisano da nadzor nad sprovođenjem odredaba Zakona o radu, kojima se uređuje radni odnos, bezbednost i zaštita na radu, vrši Inspektorat rada na osnovu Zakona o Inspektoratu rada i Zakona o bezbednosti na radu. U tom kontekstu, Sud je precizirao da je na osnovu Zakona o radu i Zakona o Inspektoratu rada potpuno jasan obim nadležnosti Inspektorata rada i koji inspeksijski organ i mehanizam izvršne vlasti vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba Zakona o radu koje uređuju radni odnos između zaposlenog i poslodavca i vrše nadzor nad sprovođenjem Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu u delokrugu utvrđenom Zakonom o Inspektoratu, (i) sprovođenje kaznenih mera (novčanih kazni) u slučaju utvrđivanja nepravilnosti od strane poslodavca; i (ii) prijavljivanje ovih nepravilnosti nadležnom ministarstvu ili bilo kom drugom nadležnom organu. Inspektorat rada nema nadležnost da rešava „radne sporove“ ili one koji proizilaze iz radnog odnosa između zaposlenog i poslodavca, jer na osnovu zakona na snazi, ta nadležnost očigledno pripada redovnim sudovima.

U ovom aspektu, Sud je ponovio da za razliku od Inspektorata rada, Zakon o radu definiše pravosuđe kao jedini odgovorni organ u Republici Kosovo koji rešava „radne sporove“ iz radnog prava između zaposlenih i poslodavca. Sud je analizirao i sadržinu člana 78. (Zaštita prava zaposlenih) Zakona o radu, kojim su definisani žalbeni postupci kod poslodavca, i člana 79. (Zaštita zaposlenog na sudu) Zakona o radu, kojim se garantuje pravo da zaposleni koji smatra da su mu odlukom poslodavca povređena prava ili ne dobije odgovor od poslodavca, može da pokrene radni spor kod nadležnog suda. Sud je istakao da sudske funkcije mogu da vrše samo sudovi, po načelima definisanim Ustavom i relevantnim zakonima. Štaviše, jasno je da je Inspektorat rada, prema zakonu, definisan kao izvršno telo koji osniva Ministarstvo rada i socijalne zaštite, i kao takav, i u smislu EKLJP-a, odnosno člana 6. (Pravo na pravično su-

Kushtetutë dhe ligjet përkatëse. Për më tepër, është e qartë që Inspektorati i Punës sipas ligjit përcaktohet si trupë ekzekutive të cilën e themelon Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale dhe si i tillë, edhe në kuptim të KEDNJ-së, gjegjësisht të nenit 6 (E drejta për një proces të rregullt) të saj, nuk i plotëson kushtet as të një *“tribunali të pavarur”* nga ekzekutivi dhe as të një *“gjykate”* të themeluar me ligj. Organet inspektuese, varësisht sipas natyrës së funksioneve që ushtrojnë dhe statusit institucional të përcaktuar nga aktet që kanë themeluar ato, janë pjesë e pushtetit ekzekutiv dhe si të tilla nuk mund të ushtrojnë funksione të natyrës gjyqësore. Nëse do të veprohej kështu, kjo do të përbënte shkelje të parimit të ndarjes së pushteteve në cenim të rendit kushtetues të Republikës së Kosovës. Andaj, Gjykata konsideroi se në rastin konkret pretendimi për ndërhyrje në kompetenca të gjyqësorit nga ana e Inspektoratit të Punës, nuk është rezultat i papajtueshmërisë së përmbajtjes së nenit 94 të Ligjit të Punës me normat kushtetuese, por rezultat i mënyrës së interpretimit dhe zbatimit të nenit 94 të Ligjit të Punës dhe Ligjit për Inspektoratin e Punës, nga vet Inspektorati i Punës.

Përfundimi

Për pasojë dhe bazuar edhe në sqarimet e dhëna në Aktgjykimin e publikuar, Gjykata konstatoi se neni 94 (Mbikëqyrja) i Ligjit të Punës është në përputhshmëri me nenet: 3 [Barazia para Ligjit], 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, pasi dhe ndër të tjera, i njëjti nuk përcakton asnjë kompetencë që Inspektorati i Punës të zgjidhë *“kontestet e punës”* nga e drejta e punës mes të punësuarit dhe punëdhënësit, kompetencë kjo që bazuar në ligjet e aplikueshme, i takon pushtetit gjyqësor.

Është iste, ne ispunjava uslove *„nezavisnog tribunala“* od izvršne vlasti niti *„suda“* ustanovljenog zakonom. Inspekcijski organi, u zavisnosti od prirode funkcija koje obavljaju i institucionalnog statusa utvrđenog aktima kojima su ustanovljeni, deo su izvršne vlasti i kao takvi ne mogu vršiti funkcije sudske prirode. Ako bi se tako postupalo, to bi predstavljalo povredu načela podele vlasti, čime bi se povredio ustavni poredak Republike Kosovo. Stoga je Sud smatrao da u konkretnom slučaju navod za uplitanje u ovlašćenja pravosuđa od strane Inspektorata rada nije rezultat neusklađenosti sadržaja člana 94. Zakona o radu sa ustavnim normama, već rezultat tumačenja i sprovođenja člana 94. Zakona o radu i Zakona o Inspektoratu rada od strane samog Inspektorata rada.

Zaključak

Kao rezultat gore navedenog i na osnovu pojašnjenja datih u objavljenoj presudi, Sud je utvrdio da je član 94. (Nadzor) Zakona o radu u skladu sa članovima 3. [Jednakost pred zakonom], 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava, jer isti, između ostalog, ne definiše nikakvu nadležnost Inspektoratu rada za rešavanje *„radnih sporova“* iz prava na rad između zaposlenog i poslodavca, koja na osnovu važećih zakona pripadaju sudskoj vlasti.

Neni 12 [Pushteti Lokal]
Neni 123 [Parimet e Përgjithshme]
Neni 124 [Organizimi dhe Funksonimi i Vetëqeverisjes Lokale]

Član 12 [Lokalna Vlast]
Član 123. [Osnovna Načela]
Član 124. [Organizovanje i Funkcionisanje Lokalne Samouprave]

Ndërhyrje në kompetencat vetanake dhe përgjegjësitë komunale

KO173/21, Parashtrues: Komuna e Kamenicës, Vlerësim i kushtetutshmërisë së neneve 3, 4, 5, 6, 7 dhe 9 të Udhëzimit Administrativ të Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës (MASH) nr. 104/2020 për “Kriteret dhe Procedurat e Themelimit dhe Pushimit të Veprimtarisë së Institucioneve të Arsimit Parauniversitar”

Përderisa kompetenca për përcaktimin e kriterëve dhe kushteve të përgjithshme që një institucion edukativ-arsimor ose paralele e ndarë duhet t'i plotësojë, i është përcaktuar Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës vendimmarrja për themelimin e institucioneve të nivelit parauniversitar, i takon komunave:
- *shkelje e kompetencave kushtetuese të komunave*

Faktet

Thelbi që ngërthejnë rrethanat e rastit konkret, ndërliiden me kompetencat që i janë përcaktuar pushtetit qendror, përkatësisht Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës në njërën anë dhe pushtetit lokal, përkatësisht komunave në anën tjetër, përkitazi me themelimin e institucioneve edukative-arsimore dhe paraleleve të ndara në komuna, përmes Udhëzimit Administrativ të lartcekur. I njëjti, ndër tjerash, saktëson se vendimi për themelimin dhe pushimin e institucioneve edukative-arsimore dhe paraleleve të ndara të nivelit parauniversitar, merret nga Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës, bazuar në propozimin e komunës përkatëse.

Ankesa e parashtruesit të kërkesës

Vendimmarrja në nivel të pushtetit qendror, përkatësisht, Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës, përkitazi me themelimin/pushimin e

Mešanje u sopstvene nadležnosti i odgovornosti opštine

KO173/21, Podnosilac: Opština Kosovska Kamenica, Ocena ustavnosti članova 3, 4, 5, 6, 7 i 9 Administrativnog uputstva Ministarstva obrazovanja i nauke (MON) br. 104/2020 o “kriterijumima i procedure osnivanja i prestanak aktivnosti institucije preduniverzitetskog obrazovanja”

Dok je nadležnost za utvrđivanje opštih kriterijuma i uslova koje jedna edukativno-obrazovna institucija ili izdvojeno odeljenje mora da ispuni, određena Ministarstvu obrazovanja i nauke, odlučivanje o osnivanju institucija preduniverzitetskog nivoa, pripada opštinama:
- *povreda ustavnih nadležnosti opština.*

Činjenice

Suština okolnosti konkretnog slučaja se odnosi na ovlašćenja koja su dodeljena centralnoj vlasti, odnosno Ministarstvu obrazovanja i nauke, s jedne strane, i lokalnoj vlasti, odnosno opštinama, s druge strane, u vezi sa osnivanjem edukativno-obrazovnih institucija i izdvojenih odeljenja podeljene po opštinama kroz gore navedeno Administrativno uputstvo. Isto, između ostalog, pojašnjava da odluku o osnivanju i zatvaranju edukativno-obrazovnih institucija i izdvojenih odeljenja preduniverzitetskog nivoa donosi generalni sekretar Ministarstva obrazovanja i nauke na predlog relevantne opštine.

Žalba podnosioca zahteva

Donošenje odluka na nivou centralne vlasti, odnosno Ministarstva obrazovanja i nauke, u vezi sa osnivanjem/zatvaranjem edukativno-obrazovnih institucija i

institucioneve edukative-arsimore dhe paraleleve të ndara në nivel parauniversitar, sipas parashtruesit të kërkesës, cenon përgjegjësitë komunale, në kundërshtim me dispozitat përkatëse kushtetuese dhe ato të ligjeve të aplikueshme, përkatësisht të Ligjit nr. 04/L-032 për Arsimin Parauniversitar, Ligjit nr. 03/L-68 për Arsimin në Komunitet e Republikës së Kosovës dhe Ligjit nr. 03/L-040 për Vetëqeverisje Lokale, sipas të cilit, *“ofrimi i arsimit publik parashkollor, fillor dhe të mesëm, duke përfshirë regjistrimin dhe licencimin e institucioneve edukative, punësimin, pagesën e rrogave dhe trajnimin e instruktorëve dhe administratorëve të arsimit”*, përbën kompetencë vetanake të komunave dhe si e tillë, është kompetencë e *“plotë dhe ekskluzive”* në nivel komunal.

Gjetjet e Gjykatës

Fillimisht dhe sa i përket pranueshmërisë së kërkesës, Gjykata sqaroi se pas parashtrimit të kërkesës për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Udhëzimit Administrativ të kontestuar nga, atëkohë, Kryetari i Komunës së Kamenicës, z. Qëndron Kastrati, më 17 tetor 2021, respektivisht 14 nëntor 2021, pas zhvillimit të raundit të dytë të zgjedhjeve lokale në Republikën e Kosovës, Kryetar i ri i Komunës së Kamenicës u zgjodh, z. Kadri Rahimaj. Ky i fundit, përmes përfaqësuesit të tij, më 5 janar 2022, parashtrori në Gjykatë kërkesën për tërheqje të lëndës KO173/21, me arsyetimin se nuk ka interes juridik për shqyrtimin e saj. Gjykata, bazuar në praktikën e saj gjyqësore dhe rregullin 35 (Tërheqja, hedhja poshtë dhe refuzimi i kërkesës) të Rregullores së punës, sipas të cilit, pavarësisht kërkesës për tërheqje Gjykata mund të përcaktojë të vendosë përkritazi me kërkesën fillestare, fillimisht vlerësoi kërkesën e Kryetarit të ri të Komunës dhe vendosi të refuzojë të njëjtën, duke pasur parasysh interesin publik për vazhdimin e shqyrtimit dhe vendosjes meritore në rast, me theks në rëndësinë e qartësisht të pretendimeve për shkëlqje të parimeve kushtetuese lidhur me vetëqeverisjen lokale.

Ndërsa, sa i përket meritave të rastit, në adresimin e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata fillimisht shtjelloi parimet e

izdvojenih odeljenja preduniverzitetskog nivoa, prema podnosiocu zahteva, krši opštinske nadležnosti u suprotnosti sa relevantnim ustavnim odredbama i odredbama zakona na snazi, odnosno Zakona br. 04/L-032 o preduniverzitetskom obrazovanju, Zakona br. 03/L-68 o obrazovanju u opštinama Republike Kosovo i Zakona br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi, prema kome *„pružanje predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, uključujući registrowanje i licenciranje obrazovnih ustanova, prijem radnika, isplata plata i obučavanje instruktora za obrazovanja i administratora“*, predstavlja sopstvenu nadležnost opština i kao takva je *„potpuna i isključiva“* na nivou opštine.

Nalazi Suda

Kao prvo i u pogledu prihvatljivosti zahteva, Sud je pojasnio da je nakon podnošenja zahteva za ocenu ustavnosti osporenog Administrativnog uputstva od strane tadašnjeg gradonačelnika opštine Kosovska Kamenica, g. Qëndrona Kastratija 17. oktobra 2021. godine, odnosno 14. novembra 2021. godine, nakon drugog kruga lokalnih izbora u Republici Kosovo, za novog gradonačelnika opštine Kosovska Kamenica je izabran g. Kadri Rahimaj. Poslednje navedeni je, preko svog punomoćnika, 5. januara 2022. godine podneo Sudu zahtev za povlačenje predmeta KO173/21, sa obrazloženjem da ne postoji pravni interes za njegovo razmatranje. Sud je, na osnovu svoje sudske prakse i pravila 35 (Povlačenje, odbijanje i odbacivanje podnesaka) Poslovnika o radu, prema kojem i pored zahteva za povlačenje Sud može da odluči o prvobitnom zahtevu, prvo ocenio zahtev novog gradonačelnika opštine i odlučio da isti odbije, vodeći računa o javnom interesu za nastavak razmatranja i meritornom odlučivanju u slučaju, sa akcentom na važnost razjašnjenja navoda o povredi ustavnih načela u vezi sa lokalnom samoupravom.

përgjithshme lidhur me vetëqeverisjen lokale sipas Kushtetutës, Kartës Evropiane për Vetëqeverisje Lokale, Opinioneve relevante të Komisionit të Venecias, ligjeve në fuqi në Republikën e Kosovës, si dhe praktikës gjyqësore të Gjykatës Kushtetuese.

Gjykata, duke u bazuar në nenet 12, 123 dhe 124 të Kushtetutës, respektivisht, ndër të tjerash, ritheksoi se: (i) njësi themelore territoriale të vetëqeverisjes lokale në Republikën e Kosovës janë komunat; (ii) organizimi dhe kompetencat e njërive të vetëqeverisjes lokale rregullohen me ligj; (iii) komunat kanë kompetenca “vetanake”, “të zgjeruara” dhe “të deleguara”; dhe (iv) rishikimi administrativ i akteve të komunave nga autoritetet qendrore në fushën e kompetencave të tyre, kufizohet në

sigurimin e përputhjes me Kushtetutën dhe me ligjin. Për më tepër, bazuar në këto nene kushtetuese, Gjykata theksoi që, veprimtaria e organeve të vetëqeverisjes

lokale bazohet në Kushtetutë dhe në ligje, dhe respekton Kartën Evropiane për Vetëqeverisjen Lokale. Kjo e fundit, ndër të tjera, dhe për aq sa është e rëndësishme për rrethanat e rastit konkret, përcakton që: (i) autoritetet lokale, brenda kufijve të ligjit, do të kenë diskrecionin e plotë për të ushtruar iniciativën e tyre në lidhje me çdo çështje që nuk përjashtohet nga kompetenca e tyre dhe nuk i është caktuar në kompetencë ndonjë autoriteti tjetër; (ii) kompetencat që u besohen autoriteteve lokale normalisht duhet të jenë të plota dhe ekskluzive, dhe ato nuk mund të minohen apo të kufizohen nga një autoritet tjetër, qendror apo rajonal, përveç siç përcaktohet me ligj; dhe (iii) çdo kontroll administrativ mbi autoritetet lokale mund të ushtrohet vetëm sipas formave dhe në rastet e parashikuara nga Kushtetuta ose me ligj.

Gjykata gjithashtu ritheksoi se, vetëqeverisja lokale është e një rëndësie të tillë në rendin kushtetues, sa që Kushtetuta (i) ka përcaktuar këto garanci, ndër të tjerash, në Dispozitat Themelore të saj; (ii) ka përcaktuar respektimin e Kartës Evropiane për Vetëqeverisjen Lokale; dhe (iii) me qëllim të sigurimit të mbrojtjes së këtyre garancive, në

Sho se tiče merituma slučaja, razmatrajući navode podnosioca zahteva, Sud je prvo razradio opšta načela koja se odnose na lokalnu samoupravu prema Ustavu, Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, relevantnim Mišljenjima Venecijanske komisije, zakonima na snazi u Republici Kosovo i sudskoj praksi Ustavnog suda.

Sud je, na osnovu članova 12, 123 i 124 Ustava, između ostalog, ponovio da (i) su osnovne teritorijalne jedinice lokalne samouprave u Republici Kosovo opštine; (ii) organizacija i ovlašćenja jedinica lokalne samouprave se uređuju zakonom; (iii) opštine imaju „svoja“, „proširena“ i „poverena“ ovlašćenja; i (iv) administrativno razmatranje opštinskih akata od strane centralne vlasti u oblasti njihovih ovlašćenja, je ograničeno samo na procenu saglasnosti sa Ustavom Republike Kosovo i zakonom. Štaviše, na osnovu ovih ustavnih članova, Sud je istakao da je delatnost organa lokalne samouprave zasnovana na Ustavu i zakonima i da poštuje Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi. Poslednje navedena, između ostalog, i u meri u kojoj je relevantno za okolnosti konkretnog slučaja, utvrđuje da (i) lokalne vlasti, u granicama zakona, imaju punu diskreciju da sprovedu svoju inicijativu u vezi sa bilo kojim pitanjem koje nije isključeno iz njihove nadležnosti i nije dodeljeno nekom drugom organu u nadležnost; (ii) ovlašćenja koja su poverena lokalnim vlastima obično moraju biti potpuna i isključiva i ne mogu biti potkopana ili ograničena od strane druge vlasti, centralne ili regionalne, osim ako je to određeno zakonom; i (iii) svaka administrativna kontrola nad lokalnim vlastima može se vršiti samo prema oblicima i u slučajevima predviđenim Ustavom ili zakonom.

Sud je takođe ponovio da je lokalna samouprava od takvog značaja u ustavnom poretku da je Ustav (i) definisao ove garancije, između ostalog, u svojim Osnovnim odredbama; (ii) utvrdio usklađenost sa Evropskom poveljom o lokalnoj samou-

nenin 113 të saj, u ka dhënë komunave qasje të drejtpërdrejtë në Gjykatën Kushtetuese, në cilësi të palëve të autorizuar, që të kontestojnë kushtetutshmërinë e ligjeve ose të akteve të Qeverisë të cilat cenojnë përgjegjësitë komunale ose zvogëlojnë të hyrat e komunës, në rast se komuna përkatëse është prekur nga ai ligj ose akt.

Në përputhje me garancitë e lartcekura të Kushtetutës dhe Kartës Evropiane për Vetëqeverisjen Lokale, dhe referimin e të njëjtave në detyrimin që këto garanci të zbatohen edhe përmes ligjeve të aplikueshme, Gjykata gjithashtu rikujtoi që, bazuar në nenin 17 (Kompetencat vetanake) të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale komunat kanë kompetenca “*të plota dhe ekskluzive*” në ofrimin e arsimit publik parashkollor, fillor dhe të mesëm, duke përfshirë regjistrimin dhe licencimin e institucioneve edukative, punësimin, pagesën e rrogave dhe trajnimin e instruktorëve dhe administratorëve të arsimit. Në anën tjetër, Ministria e Arsimit dhe Shkencës, bazuar në Ligjin për Arsimin Parauniversitar dhe Ligjin për Arsimin në Komuna, ndër tjerash, mban përgjegjësinë kryesore për planifikimin, caktimin e standardeve dhe sigurimin e cilësisë së sistemit të arsimit parauniversitar, dhe ka përgjegjësinë të promovojë dhe të përmirësojë cilësinë dhe efikasitetin e arsimit, aftësimin përmes inspektimit të arsimit, monitorimin dhe vlerësimin me qëllim të ngritjes së cilësisë dhe mbikëqyrjes së zbatimit të legjislacionit në fuqi.

Duke zbatuar parimet e lartcekura në rrethanat e rastit konkret, përkatësisht vlerësimin kushtetues nëse Udhëzimi Administrativ i kontestuar cenon përgjegjësitë komunale, Gjykata, ndër tjerash, theksoi se kompetenca për vendimmarrje të plotë të pushtetit qendror për themelimin dhe shuarjen e institucioneve të nivelit parauniversitar në komuna, që i është dhënë Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës përmes neneve 3, 6, 7 dhe 9 të Udhëzimit Administrativ të kontestuar, sipas sqarimeve të dhëna në Aktgjykimin e publikuar, cenon “*kompetencat vetanake*” të komunës. Kjo sepse, bazuar në mënyrën e saktësuar në dispozitat përkatëse të Ligjit për Vetëqeverisjen

pravi; i (iii) da bi osiguraao zaštitu ovih garancija, u svom članu 113, dao je opština-nama direktan pristup Ustavnom sudu, kao ovlašćenim stranama, da osporavaju ustavnost zakona ili akata Vlade, koji krše opštinske odgovornosti ili umanjuju prihode opštine, u slučaju da je relevantna opština pogođena tim zakonom ili aktom.

U skladu sa gore navedenim garancijama Ustava i Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i upućivanjem istih u obavezu da se ove garancije sprovode i kroz važeće zakone, Sud je takođe podsetio da na osnovu člana 17. (Izvorna nadležnost) Zakona o lokalnoj samoupravi, opštine imaju „*potpuna i isključiva*“ ovlašćenja u pružanju predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, uključujući registrovanje i licenciranje obrazovnih ustanova, prijem radnika, isplatu plata i obučavanje instruktora za obrazovanje i administratora. S druge strane, Ministarstvo obrazovanja i nauke, na osnovu Zakona o preduniverzitetskom obrazovanju i Zakona o obrazovanju u opštinama, između ostalog, snosi glavnu odgovornost za planiranje, postavljanje standarda i obezbeđivanje kvaliteta preduniverzitetskog obrazovnog sistema i ima odgovornost da promoviše i unapređuje kvalitet i efikasnost obrazovanja i obuke kroz inspekciju obrazovanja, praćenje i evaluaciju u cilju podizanja kvaliteta i nadzora nad sprovođenjem zakona na snazi.

Primjenjujući gore navedena načela na okolnosti konkretnog slučaja, odnosno na ocenu ustavnosti da li osporeno Administrativno uputstvo zadire u nadležnosti opština, Sud je, između ostalog, naglasio da nadležnost za potpuno odlučivanje centralne vlade za osnivanje i zatvaranje preduniverzitetskih institucija u opštinama, koje je dato Ministarstvu obrazovanja i nauke kroz članove 3, 6, 7 i 9 osporenog Administrativnog uputstva, prema pojašnjenjima datim u objavljenoj presudi, povređuje „*sopstvene nadležnosti*“ opštine. Ovo iz razloga što, na način preciziran u relevantnim odredbama Zakona

Lokale, Ligjin për Arsimin në Komuna dhe Ligji për Arsimin Parauniversitar, vendimmarrja për themelimin e institucioneve të nivelit parauniversitar i takon komunave. Ndërsa, sa i përket neneve 4 (Kushtet për themelimin e institucionit edukativ-arsimor ose paraleles së ndarë) dhe 5 (Propozimi për themelimin e institucionit edukativ-arsimor ose paraleles së ndarë) të Udhëzimit Administrativ të kontestuar, të cilat, ndër tjerash, përcaktojnë kompetencën e Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës për të përcaktuar kushtet që duhet të plotësojnë institucionet edukative-arsimore dhe paralelet e ndara dhe dokumentacionit të nevojshëm përmes të cilit mund të vërtetohet plotësimi i të njëjtave, Gjykata vlerësoi se të njëjtat nuk cenojnë “kompetencat vetanake” komunale. Kjo sepse, në parim, kompetenca për përcaktimin e kriterëve dhe kushteve të përgjithshme që një institucion edukativ-arsimor ose paralele e ndarë duhet t'i plotësojë, përmes ligjeve të lartcekura të aplikueshme dhe siç është sqaruar në Aktgjykimin publikuar, i është përcaktuar Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës.

Gjykata përfundimisht ritheksoi se, bazuar në Kushtetutën e Republikës së Kosovës, përkatësisht nenin 123 të saj, vetëqeverisja lokale është e garantuar dhe e rregulluar me ligj, dhe bazuar në nenin 124 të saj, çdo rishikim administrativ i akteve të komunave nga autoritetet qendrore në fushën e kompetencave të tyre, kufizohet në sigurimin e përputhjes me Kushtetutë dhe ligj. Në kuptim të kësaj, Gjykata theksoi se pushteti qendror, dhe në rrethanat e rastit konkret, Ministria e Arsimit dhe Shkencës, përmes akteve nënligjore nuk mund t'i përcaktojë vetes kompetenca që nuk i janë përcaktuar me ligj të miratuar nga Kuvendi i Republikës, e të cilat kompetenca mund të ndërhyjnë në veprimtarinë e vetëqeverisjes lokale në fushën e arsimit apo të cenojnë përgjegjësitë komunale në këtë fushë. Një parim i tillë, në kuptim të vetëqeverisjes lokale, buron edhe nga dispozitat e Kartës Evropiane. Gjykata vëren se, Kushtetuta dhe ligjet e aplikueshme qartësisht saktësojnë ndarjen e kompetencave përkatëse, duke përfshirë edhe në fushën e arsimit, dhe që

o lokalnoj samoupravi, Zakona o obrazovanju u opštinama i Zakona o preduniverzitetkom obrazovanju, donošenje odluka o osnivanju institucija preduniverzitetskog nivoa pripada opštinama. Što se tiče članova 4. (Uslovi za osnivanje edukativno-obrazovne institucije i izdvojena odeljenja) i 5. (Predlaganje za osnivanje edukativno-obrazovne institucije ili izdvojeno odeljenje) osporenog Administrativnog uputstva, a koji, između ostalog, utvrđuju nadležnost Ministarstva obrazovanja i nauke da utvrdi uslove koje moraju da ispunjavaju edukativno-obrazovne institucije ili izdvojena odeljenja i potrebnu dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjenost istih, Sud je ocenio da isti ne krše „sopstvene nadležnosti“ opštine. Ovo iz razloga što je, u principu, nadležnost za utvrđivanje opštih kriterijuma i uslova koje edukativno-obrazovne institucije ili izdvojena odeljenja moraju da ispunje kroz gore navedene važeće zakone i kao što je pojašnjeno u objavljenoj presudi, poverena Ministarstvu obrazovanja i nauke.

Sud je na kraju ponovio da je na osnovu Ustava Republike Kosovo, odnosno njegovog člana 123, lokalna samouprava zagarantovana i regulisana zakonom, a na osnovu njegovog člana 124, svako administrativno razmatranje opštinskih akata od strane centralne vlasti u oblasti njihovih ovlašćenja je ograničeno samo na procenu saglasnosti sa Ustavom Republike Kosovo i zakonom. U smislu napred navedenog, Sud je naglasio da centralna vlast, a u okolnostima konkretnog slučaja, Ministarstvo obrazovanja i nauke, podzakonskim aktima, ne može za sebe da definiše ovlašćenja koja nisu definisana zakonom usvojenim od strane Skupštine Republike i koja mogu da se upliću u delatnost lokalne samouprave u oblasti obrazovanja ili da krše opštinske nadležnosti u ovoj oblasti. Takav princip u smislu lokalne samouprave proizilazi i iz odredaba Evropske povelje. Sud primećuje da je Ustavom i važećim zakonima jasno preci-

të dy nivelet e qeverisjes janë të detyruara të veprojnë në përputhje të plotë me të njëjtat.

Përfundimi

Si përfundim, në vlerësimin e kushtetutshmërisë së Udhëzimit Administrativ të kontestuar, Gjykata, njëzëri, vendosi që: (i) kërkesa është e pranueshme; dhe (ii) neni 3 (Themeluesi), paragrafët 5, 6 dhe 7 të nenit 6 (Verifikimi i kushteve), paragrafët 2 dhe 3 të nenit 7 (Vendimi) dhe paragrafët 6, 7 e 8 të nenit 9 (Pushimi i veprimtarisë së institucionit edukativ-arsimor ose paraleles së ndarë) të Udhëzimit Administrativ të kontestuar, nuk janë në përputhshmëri me paragrafin 2 të nenit 12 [Pushteti Lokal], paragrafët 1 dhe 3 të nenit 123 [Parimet e Përgjithshme] dhe me paragrafët 2 dhe 3 të nenit 124 [Organizimi dhe Funksionimi i Vetëqeverisjes Lokale] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, dhe si të tilla shfuqizohen.

zirana podela relevantnih ovlašćenja, uključujući i u oblasti obrazovanja, te da su oba nivoa vlasti dužna da postupaju u potpunosti u skladu sa istim.

Zaključak

Kao zaključak, ocenjujući ustavnost osporenog Administrativnog uputstva, Sud je jednoglasno odlučio da je (i) zahtev prihvatljiv; i (ii) da član 3. (Osnivač), stavovi 5, 6 i 7 člana 6. (Provera uslova), stavovi 2 i 3 člana 7. (Odluka) i stavovi 6, 7 i 8 člana 9. (Prestanak aktivnosti edukativno-obrazovne institucije ili izdvojenog odeljenja) osporenog Administrativnog uputstva, nisu u skladu sa stavom 2 člana 12. [Lokalna vlast], stavovima 1 i 3 člana 123. [Osnovna načela] i stavovima 2 i 3 člana 124. [Organizovanje i funkcionisanje lokalne samouprave] Ustava Republike Kosovo, i kao takvi se stavljaju van snage.